

16. januar 2017

Interview med Peter Heine Af Anders Bork Hansen

Anders havde for kort tid siden aftalt et eksklusivt interview med den danske topspiller og træner for flere verdensmestre Peter Heine. Han gav en række af klubbens spillere mulighed for at formulere spørgsmål til Peter, og derefter redigerede Anders spørgsmålene sammen og sendte dem som forberedelse til Peter Heine.

Lørdag den 14. januar gennemførte Anders interviewet via Skype, idet Peter var i Holland som træner for verdensmester Magnus Carlsen, der netop den dag spillede 1ste runde af Tata Steel 2017 i Wijk aan Zee.

Magnus Carlsen mod Peter Heine Nielsen under Sigeman turneringen i 2004, som Peter Heine vandt med 6/9 på bedre korrektion end Curt Hansen ligeledes 6/9. Magnus Carlsen blev nr. 3 med 5½/9, hvilket var hans 4. GM norm. Magnus vandt det indbyrdes parti mod Peter Heine.

Her følger Anders spørgsmål, og Peters svar:

Spørgsmål: Hvordan startede din karriere som træner for Magnus Carlsen?

Svar: Det er svært at sige, hvornår det for alvor startede op. Vi mødtes til turneringer op gennem 0'erne. Vi talte godt sammen om skak og havde en fin kemi. Derfor begyndte Magnus at komme

på besøg i Danmark. Det var lige så meget ferie med tennis og fodbold som det var egentlig skaktræning.

I 2013 blev jeg officielt ansat som skaktræner for Magnus, og jeg har været træner for ham siden.

Spørgsmål: Du oplevede VM i New York på tætteste hold. Hvordan var det for dig personligt at være til stede?

Svar: Jeg har været med som træner og sekundant ved VM matcher i alt 5 gange – faktisk 7 gange, hvis jeg tæller VM turneringer med. Hvert VM er anderledes end det foregående. VM i New York var personligt en meget stor oplevelse.

Et VM er først og fremmest hårdt arbejde, og det starter lang tid før det første træk i en match.

Spørgsmål: Hvornår gik I i gang? Og hvordan foregik forberedelserne?

Svar: Forberedelserne startede efter OL, hvor teamet tog på træningslejr i Norge på Krageø Resort. VM teamet bestod ud over Magnus og undertegnede af Jan Gustafson, Nils Grandelius, Laurent Fressinet og Sam Shankland. Efterfølgende havde Magnus en træningslejr en uge i Charmonix og en uge på Bahamas.

Teamet brugte langt størstedelen af tiden på åbningsforberedelser, men der var også tid til mere sociale og sportslige aktiviteter som eksempelvis i Charmonix, hvor vi var på nogle gode gåture i de franske alper.

Spørgsmål: Når man dykker ned i skaklitteraturen, så er der beskrivelser af, hvordan forskellige træningslejre foregår, og hvordan forholdet er mellem sekundanterne. 'From London to Elista' af Bareev tegner ikke et billede af, at det nødvendigvis altid var sjovt at være sekundant.

Svar: Magnus team af sekundanter arbejder nu godt sammen, og i modsætning til Kramniks sekundanter, så deler vi hinandens filer med åbningsanalyser. Og så har vi det sjovt og godt sammen. Kemien er god, hvilket er vigtigt. Ellers ville det blive for ensformigt at fordybe sig i længere tid.

Spørgsmål: Jan Gustafson er kendt blandt skakspillere som en meget humoristisk person. Hvordan fungerede det i teamet?

Svar: Det er rigtigt, at Jan Gustafson godt kan lide at være spasmager og har mange humoristiske ideer. Vi havde blandt andet stor morskab ud af en practical joke, som vi lavede med Jon Ludvig Hammer, hvor vi skrev en fiktiv invitation til et TV quiz show 'Beauty and the Geek'. Men ellers er Jan yderst seriøs som sekundant – præcis som os andre.

Spørgsmål: Arbejder sekundanterne også med midt- og slutspil og analyse af modstanderens stærke og svage sider?

Svar: Nej, vi ser primært på åbninger.

Spørgsmål: Peter Svidler var den tvivlsomme ære for den åbningsteoretiske nyhed, som Kramnik spillede mod Peter Leko i 8. VM parti i 2004 – og som basalt set gav Kramnik en tabt stilling direkte ud af åbningen med hvid. Kramnik skulle angiveligt have fået et enormt raserianfald. Tænker du selv over betydningen af dit arbejde, når du analyserer åbninger til Carlsen?

Svar: Jeg har læst om episoden, og jeg vil vurdere, at den er ret enestående.

Men selvfølgelig må sekundanterne tage deres ansvar på sig, og jeg har selv oplevet, at være med som sekundant, da Carlsen tabte 3. matchparti mod Anand i Sotchi i 2014 i en variant af afslået dronninggambit.

Spørgsmål: Hvor stor en rolle spillede det i forberedelserne til VM matchen, at der var rygter om, at Karjakin havde et hemmeligt team og et budget på 1 mio. dollars?

Svar: I virkeligheden var det en succes for vores team, at vi IKKE fik Sergeys forberedelser at se. Derfor tror jeg, at vi de kommende måneder vil se en række nye ideer i hans partier. I dag har han eksempelvis spillet 6 a3 med hvid i Najdorf, hvilket jo ikke er det skarpeste. (*Magnus spillede samme variant med hvid i runden dagen efter – red.*)

Sagen er, at udgangsstillingen i et parti sandsynligvis er remis. Derfor er det også sværere og sværere at opnå fordel med de hvide brikker. Sort er ganske enkelt for godt hjulpet af computeren.

På topplan griber spillerne i reglen enten til en akademisk tilgang, hvor de forsøger at 'bevise' en lille fordel for hvid eller at gå 'ned i kvalitet' mod at komme tidligt ud af teorien. Carlsen tilhører den sidste gruppe, men det er ikke ensbetydende med, at vi ikke bruger tid på at studere åbningerne.

Den største forskel på spillere som Carlsen og tidligere tiders mestre er, at Carlsen spiller videre i stillinger, hvor der før blev taget remis. Stillingerne bliver spillet helt ud.

Spørgsmål: Hvilken spiller tror du har størst chance for at blive den næste udfordrer?

Svar: Caruana har de seneste år været det bedste bud og til dels også So. I modsætning til Caruana har So endnu ikke vist, at han kan slå de allerbedste. Der er mange stærke spillere, og det bliver ikke nogen nem sag for Caruana at vinde ... vi får se.

Spørgsmål: Du rejser også til de store turneringer med Magnus Carlsen som sekundant. Hvordan forløber en typisk dag eksempelvis i Vijk aan Zee også kendt som Tata Steel Tournament?

Svar: Om aftenen diskuteres åbningsvalg for næste parti. Ud fra diskussion af turneringssituationen, præferencer, modstander etc. forbereder jeg en fil med åbningsanalyse om aftenen, som jeg afslutningsvist sender som en fil. Næste dag vælger Carlsen så, hvad han vil spille.

Efter partiet evaluerer vi og så starter det forfra med forberedelser til næste parti.

Spørgsmål: De store lukkede turneringer løber ofte over 2 uger. Hvordan undgår spillerne og deres sekundanter at få lejr-kuller?

Svar: Vi ser film og serier, spiller kort, dyrker sport og lign. Sagen er, at alle de andre også keder sig – så det er tit, at der spontant foregår sociale ting på tværs af teams. Spillerne er både konkurrenter og kollegaer.

Spørgsmål: Vil du vende tilbage til selv at spille skakturneringer igen?

Svar: Jeg tvivler meget på, at jeg bliver aktiv turneringsspiller i traditional forstand. Men jeg kunne godt se mig som spillende træner på et dansk landshold med den nye generation. Hvis jeg ellers kan opretholde min styrke, skulle jeg bestemt mene, at jeg både som spiller og som erfaren træner har noget at byde ind med.

Fra Senior VM 2014 i Vilnius i Litauen, hvor de danske deltagere var ude og spise på den lokale restaurant Graf Zeppelin med Peter Heine og hans højgravide kone Victoria Cmilyte. Jeg sidder som nr. 2 med ryggen til fotografen, som er Pouelsten Grabow.

Arne Bjørn Jørgensen